

POZDRAJ BÓH

ČASOPÍS EVANGELSKÍCH SERBOW

5. číslo

Budyšín, apryl 1951

Létník 1

Bibliske rozpominanje ze Sčenja swj. Jana 10, 12–16

„Ja sym tón dobry pastyr. Tón dobry pastyr wostaji swoje žiwjenje za wowcy. Najaty pak, a kiž pastyr njeje, a tež wowcy jeho njejsu, hdyž widži, zo wjek dže, wopušći wón wowcy a čeknje, a wjek spopada a rozproší wowcy.

Najaty pak čeknje; přetož wón je najaty a njerodži wo wowcy. Ja sym tón dobry pastyr, a znaju swoje wowcy a wone mje znaju.

Kaž mje Wótc znaje, a tež ja znaju Wótc, a wostaju swoje žiwjenje za wowcy.

A ja mam hišće druhe wowcy, te njejsu z teje wowčernje. A te same dyrbju ja tež přiwijsé, a wone budžea mój hłos slyšeć, a budže jedre stadlo a jedyn pastyr.“ —

Wśelakore su wobrazu, kotrež wo Zbožniku mamy. Wěš pak, kak su sej prěni křesćenjo w Romje Zbóžnika předstaji? Nic tak, kaž my jeho džensa zwjetša wiđimy, mjenujice jako toho křižowanego. — Ně, najstarši wobraz Chrystusowy pokaza ním jeho jako pastyrja z jeinjatkom na ramjenach. Podobne wobrazy mamy tež hišće džensa a w někotrym kěrlušu spěwamy wo Jezusu, kiž chce nam z dobrym pastyrjom być.

Powołanie pastyrja je prastare. Jakub paseše Labanove stadla. Wón mjeje sam pozdžišo swojich synow za pastyrjow swojich stadlow. Štóż pak njemožeše sam swoje stadla pasć abo wot přečelow pasć dać, dyrbješe sej pastyrjow najeć. Rozdžél mjez wopravdzitymi pastyrjemi a tajkimi najatymi běše přeco wulk. nřetož či jedni džělaja po powołaniu swoje wutroby, tamni pak jenož mzydla. Jedni staraja so za

swoje wowcy, tamni mys'a jenož na swój dobytk.

„Ja sym tón dobry pastyr“, praji naš Knjez. „Ja znaju swoje wowcy a woni mje znaju.“ Haj, wón nas wšitkich znaje. Wón zna je tebje a mje. Jako dobry pastyr wón kóžde skočatko swojego stadtla znaje, kaž mać kóžde swojich džéci znaje. Haj, wón pónzawala nas dospolnje. Wón wě, kajki člowjek je; jeho njemože nichtō mylić. Wón njehlada jenož do wobliča, a'e wón hlada tež do wutroby, wón znaje naše mys'e, wón znaje křiwe a čmowe puče našeho žiwjenja. Wón znaje pak tež naše nuzy, starosće a sptytowanja, wón znaje naše potajne sylzy a njemérne hodžiny. Hdyž tež ludžo wo tebi ničo njewědža, wón će znaje; hdyž tež ludžo tebje njerozumja, wón će rozumi; hdyž ludžo tebje wopušća, wón će nje wopušći. Přetož wón je twój dobry pastyr.

Znaješ pak ty jeho? Přetož to njedosaha, zo jeho po rozumje znaješ. Ně, z wutrobu dyribiš jeho spóznać. Jeho wóčko z njespróclivej lubosće na tebje hlada. pytajo twoju dušu. Won jenož zamóže twoju njemérnu wutrobu změrować a twoju dušu spokojić. Sy tyto hižo pytnyl? H'aj, jako tajki dobrý pastyr steji wón džensa před tobou. Jeho wobraz hlada přeco z ewangelijsa na tebje. Čitaj a hladaj! Potom spóznaćeš, kajki wulki měr do twojeje wutroby záehnje.

Wón chce tebje wodžić — chceš za nim chodžić? Dobry pastyr dže přeco předy stadla. Wón wjedže nas po prawym puću a njehoni swoje stadla do njewěsteho. Štóż na swoje žiwjenje chutnje wróćo hlada, dyribi spóznać, zo jeho ruka

nas wodži. Spóznamy to a přeco zaso, zo naše žiwjenje njeje plečizna wšelakich připadow, ale deřje přemys'eny rjad mnohich podawkow, wězo z někotrymi zmylkami wot has zawiadowatymi, ale tola skutk teho Knjeza. Wón wodži tebje — džeš ty za nim? Tež dobrý člowjek druhdy njewě, kak ma so rozsudzić, po kajkim puću ma hić. Derje tomu, kiž so wjednistwu toho Knjeza dowěri. Nichot njeje zadwělował a zahinył, kiž je so wot Jezusa wodžić dał a wje'e pak tajkich je, kiž měnjačhu, zo smědža Bože puće wopušći a su so potom zhobili w zdělowanju.

Naš Knjez tebje wodži w chutnych časach a přez čémne doły a čémnych dołów je dosé w našim žiwjenju. Někotryžkuli mjez čitarjemi ma so snano někto runje na tajkim puću běžić. Mamy druhdy časy, hdyž so wokoło nas tak záčemni, zo njebjo wyše nas wjace njewidžimy. Derje pak nam, hdyž dobreho pastyrja za wjednika mamy! Derje nam, kiž směmy so potom džeržeć za ruku toho, kiž je hač dotal kóždeho zdžeržał, kiž je so jemu poručił. — Wón wodži tebje — chceš za nim chodžić?

Wón so wopruje za tebje — džakuješ so jemu? „Do' ry pastyr wostaji swoje žiwjenje za swoje wowcy.“ Jezus je swoje žiwjenje za nas wostajił. Wón by mohl w tamnej nocy w Gethsemanje swojemu čežkemu pućej božemje prajić a wšemu horju wućeknyć. Wón pak to činit njeje. Wón je so dał do rukow přeradnika a z tym so woprował za swojich. Smy da jemu tež džakowni?

„Ja mam hišće druhe wowcy. Te njejsu z teje wowčernje. Ale te same dyrbju ja tež přiwijsé, a wone budžea mój hłos slyšeć, a

budźe jedne stadło a jedyn pastyr." **Dobry pastyr wola tych**, kiž hišće zdaloka steja, kiž jeho hłos hišće słyśeli njejsu, kiž hišće za ni mchodziły njesu a my? —

Dyrbimy pomhać tych ludži wołać, z kotrymiž so na Bożej woli zetkujemy. Wśitev dyrbimy sami pastyri druhich być. Njesmę so z tym spokojić, jenož někajke zwonkowne nadawki přečiwo druhim ludžam wukonjeć; ně, my mamy tež zamołwitość za duše a wutroby.

Nam je młodzina připoručena. Wodźmy tohodla swoje dźęci k tomu, po'a kotrehož su najl'epje schowane. Něhdy dyrbja nas tola wopušćić, ale hdyż wěmy, zo naše dźęci wotewrjene wuši a wotewrjenu wutrobu za hłos dobreho pastyra maju a zo za nim chodźa, potom směmy spokojeni być, potom żaneho stracha njeje, zo na wopačny puć so zabłudźa. Dowjedźemy je ktonu, kotrehož kóžda duša trjeba, bjez kotrehož pak kóždy zawutli, so skazy a so zhubi.

Znajemy-li dobreho pastyra, mamy tež wulku zamolwitość. Dyrbimy swědčić wo tym, štož smy wot Knjeza dōstali, zo bychu tež či, kiž hišće zdaloka steja, jeho hłos słyśeli.

Jezus je twój dobry pastyr. Zna ješ ty jeho?

Wón wodzi tebje. Chceš za nim chodźić? Wón je so za tebje woprowai. Sy so iemu tež džakowań?

Wón je tebje wołal. Wołaš a wabiš tež ty druhich za njego?

A. M.

Jutrowna poweść njeje morwa wučba, ale je pomoc za žiwjenje!

Hłuboko zrudżeny wo nahlej smjerći swojego jeničkego syna dźęże nan radu a pokoj pytają k wučenemu profesorej a so jeho prašeše: „Knježe, móžeće mi z wěstoscu prajić, hać mój syn we wěčnosći dale žiwy budźe abo hać je na wěcne nimo z nim?” — „Móžu wam jenož tole prajić”, wučeny wotmołwi, „zo snano w połojcy tutych knihow, kiž tam widžiće, steji, zo je žiwjenje po smjerći na někajke waśnie drje móžne. Zamje'ćeć pak njesměm, zo so to w druher połojcy mojich knihow raznje wotpokazuje, zo wěcne žiwjenje je. Wjace wam bohużel prajić njemožu.” Muž dźęše, wědžeše runje tak wiele kaž prjedy a niebě ani kusk troštowaný! — Čohod'a pak bě k tamnemu profesorej, zastupnikę wědomośc w česčach! Ju trjebamy na tutej zemi jara nuznje! Wo njebjeskich, wěčnych wěcach pak nam ničo njepraji a dale njeponha. Wjele lépje by bylo, by-li tamny muž po radu šoł k wérjacemu křesćanej, kiž w žiwej wěrje do swojego stanjeneho Zbóżnika Jezom Chrysta steji! Tón móžeće jemu woprawdzie pomhać!

Młodej žonje bě w żałostnej posledniej wojnje muž padyn! Kelko běše tola tehdem samsny zrudny wosud nazhoniło. Kelko běše po'a nas fararjow, a kak ćežko bě druhdy, prawe słwo trošta nammakać. Ja ju w duchu hišće przed sobu widžu, tamnu młodu, mału żonu ze susodnieje wsy. Wona chcyše zaso woteńć, so pak wobroči a woprasza: „Knjez fararjo, móžeće mi z wěstoscu prajić, hać jónu swojego muža zaso widžu?” Kak wjesoly tehdem běch — při wšej zrudobje —, zo móžach jej jutrownu poweść wobswědčeć a do wutroby připowědać: „Chry-

stus je žiwy, a my — a runje tak wy a waš muž, budźemy tež žiwi!” Ja ćujach, zo bő'e troštowana dźęše hać bě přišla, a chwalach swojego Knjeza, kiž je nam ze swojim dobywarskim stawaniem z rowa tajku nadźiju dat!

Tajke pak njetrjeba jenož farar prajić. Ze žiwej jutrownej wěru bě so tehdem jednorej wosadnej pcradziło zadżewać, zo sebi susodzina žiwjenje wza. Tež tuta bě njezbożowna wojnska wudowa. Ze samomordarstwom chcyše swoje žiwjenje, kiž so njezda jej wjace hōdne być, skónčić. Susodzina pak jej praješe: „Tv chceš tola we wěčnosći z twojim mužem hromadze žiwa być?” — „Haj!” —

„A ty sej myslisz, zo wón jónu zbóžny budźe! Spomn jenož na jeho dobre počinki, na jeho poobožnosć a tak dale!” — „Na kóždy pad sebi to myslu!” — „Ale hdyż ty nětke sama ruku na so zložiš, přestupiš 5. kaznju a přińdzeš do hele! A z twojim mužem na wěcne hromadze być njemōžeš!” A tuto słowo, z wěry prajene, pomhaše. Sej njeje žiwjenje wzala, kaž to poprawom chyše! Tak widžiš, zo jutrowna poweść njeje jenož stara, morwa, cyrkwinska wučba, ale woprawdžita pomoc za časne a wěcne žiwjenje. Stož ty trjeba, ničo da'e njeje hać žiwa wěra do žiweho Knjeza. L.

Serbja – Češa – Świcarjo – Němcy

„Boże kralestwo njestei na słowach ale na mocy.” 1. Kor. 4, 20.

Jednory krawski mištr Theodor Lörtscher w Świcy scele do Bukec a předewšěm do Njeswačidla pakety z darami lubosćē. W Njeswačidlskjej wosadze je so w poslednimaj lětomaj wjace centnarjow trjebanych šatow, črijow, wotmjaných wěcow, ale tež cokora, tuka, šokolady rozdželiło na němskich čeknjencow. Wśitke te'e wěcy naprośuje sej naš luby ewangelski přečel w Świcy, zo by je mohl potřebnym dale podawać.

A'le kak je wón w Świcy zhonił mjeni serbskeju wosadow? Přez přeče'a Serbow, knjeza seniora Lanštjáka w Praze. Česka je zwjetša katolska, a'le po ličbie słabą ewangelska diaspora w Českéj je horliwa w swojej wěrje a so lubje stara wo ewangelskich Serbow. Tu su sei ewangel'scy Serbja, ewangel'scy Češa a ewangel'scy Świcarjo ruku zawda'i, zo bychu chudym Němcam pomhali.

Ze swojim dobrym serbskim mjenom smy Němcam pomhać mohli.

To je swójbja křesćanskich cyrkwiow. Njewidzomne čelo Chrystusowe! Hdyż jedyn stav čerpi, maju wśitke zrudobu. W.

„Pomhaj Bóh”

Haj, „Pomhaj Bóh”, tak tebje lubje witam, hdyż nětka zaso k tebi přichadžam. A što ja chcu? — Chcu tebje wobzbožić a twoju prözdnu hodžinku či wupjelińc.

A moje słowčka tebi wjele powiedaja, stož tebje spokoja a tebje zwjesela. Chcu pokazać, na kajkim puću ty maš hić a kak na susoda maš kedžbu měć.

Hlej, tak chcu ja, łopjeńko čeńčičke być twjerdy móst do njebjes za tebje. Lc.

Zapokazanje fararja Palerja w Husce

Wažny, wjesoly dñeň bě nje-džela Laetare, 4. naletnika 1951, za Husčanskemu wosadu: Jejny nowy dušopastyr, farar Jan Paler, so swjatočne do swojego zastojnictwa zapokaza. A wosebje wulce so zradowachu serbscy wosadni — a jich je hišće dosć —, zo w nim zaso dobreho, swérneho serbskeho duchownego dóstachu. Jako bě so njezapomnity farar Jan Jurij Handrik 1926 na wuslužbu podał, sebi někotry myśleš: To bě drje posledni serbski dušopastyr! A wopravdže so w Husce 23 lět doho jenož druhdy serbsce předowaše. To je nětko zaso hinak! Hižom wot septembra zańdzeneho lěta f. Paler tam kuje. A'e nětkle hakle na tutym zymnym, sněhojtym dnju so swjatočna Boža klužba z jeho zapokazjom wotmě. Naš serbski superintendent Mjerwa jeho do jeho noweho zastojnictwa zawiedże. wukładowajo 2. Chron. 6. 40: „Nětk, nětk, mój Božo, twojej woči wotewrjenej stej a twojej wuši njech kedžbujetej na modlitwu na tym swěće“. Nowemu fararzej z lubošću a z chutnosću jeho měšniskie winowatošće przed dušu staješe, jeho wosebje napominajo k swěrnemu modlenju a dobroproatenu. Kak rjane bě tola, zo nowy cyrkwienski zakoń zmóžni, serbskeho fararja w hižom četro přeněmčenej wosadze w jeho mačerščinje zapokazać. Tež superintendent Busch noweho duchowneho w mjenje cyrkwienskeho wokrjesa powita a to z hronom nježele Laetare: „Wjeselče so z Jeruzalemom a zraduiće so na nim wšitcy, kotřiž jo lubujeće!“ Wyši cyrkwienski rada Domaš přepoda w mjenje cyrkwienskeho zarjada přistajenske wopismo a kóždy z přitomnych duchownych — superintendent na wotp. Berg jako stary přečel Palerjec swójby, duchowny Krječmar z Budyšina jako tón, kiž bě při prázdnosci fariskeho městna swěru a porjadnje wupomhał, farar Lazer-Hodžijski jako zastojnski susod a přečel — lubeho młodcho bratra z biblijskim słowom žohnowanja postrowi. Při čitanju jeho živjenjeběha zhonichmy, zo f. Paler je so narodžil w Třoch Žonach pola Łaza, zo je študował w Lipsku a we Wrótławje, zo bě hižom krótki čas w lěće 1936 w sakskej cyrkwienskej službje, tak někotre měsacy w Hodžiju, doniž njež tehn-

domniše fašistiske cyrkwienske knjejstwo młodeho, znužiteho wi-kara wuznajerskeje cyrkwe zaso do Pruskeje pôšalo, hdjež běše na posledku z fararjom we Wrótławju. We wojnje bě tež wot spôčatka sem a wot 1945 hač 1950 dyrbješe we wojnskej jatbje přebywać. Bóh pak bě jemu hnadny a da jeho so čorný kitl hörnika zaso wuštec a za to so woblec měšnisku drastu ewangelskeho předarja. Zenjeny je z Martu rodž Łukašec, kiž tež z Łazowskeje wosady wuchadža. Jedyn syn — nětk

11 lět stary — so jimaj wobradži. Nowy farar předowaše wo předpisany tekscé z 5. knih. Móz. 8, 2—3. Wón wobswědci krasnosć strojewego dowěrjenja na Boha a kruteje wěry do Jezom Chrysta a postrowi tež serbskich wosadnych z krótkimi — zymy dla, kemše trajachu w zymnej cyrkwi tak a tak $2\frac{1}{4}$ hodžiny! —, ale jadriwymi słowami w jich mačerščinje. Njech Bóh dawa jemu za dom, zastojnictwo a wosadu hnadu, mów a radosć! To jemu tež přeje „Pomhaj Bóh“!

L.

Jan Kilian, japoštoł a rewolucionar

(Skónčenje.)

Swoje kěrluše Jan Kilian njeje hromadžit. W knižce „Spěwarske wjesele“ je jenož 28. Druhe steja w časopisu „Zernička“ abo w „Zionskich hłosach“ abo jako přidawk w jeho druhich spisach. — Přez 300 mjeńšich a wjetšich spěwov steji w jeho wudawku „Złotego Šackaščika Bogackeho“ z lěta 1847. Běše to něhdys jara lubowanego a natwarjaca a modlerska kniha našich wótcow, kotař je so 1737, 1767, 1796 a 1816 wudała. — W knize podawa so za kóždy dñeň slovo z biblie, krótké wukładowanie z modlitwu a mjeńši abo dlěši spěw. — Kilian je tekst pořejdał a wšitke spěwy přebasnił, tak zo móže, kaž to sam w závodze praji, přeložk skoro nowy rěkać. — Sym tak zbožowny, zo jeho přeložk wobsedu, ale wobsedu tež starši wudawk „Šackaščika“ z lěta 1796, kotryž je něhdys moja prawowka w Kumšicach swěru čitala, kaž to z kóždeje strony pytnu. — Nětko ju čitam kóždy wječor ja. — Jako byštej mi mojej serbskej wowce přez ramjo hladalej! Čitam najprjedy starši Leskowy přeložk a potom Kilianowy. Mje to wozboužuje! Snano to někotrehožku'i po-hnuje, doma w čaporni za starej knize pytać! Wobdziwam Kilianowu krasnu serbsku rěč a jeho spěwy! — Někotre su cyle samostatne! W nich a w cylej knize je tajka čopla, wokřewjaca pobožnosć. — Kniha, w kotrež naši Serbja něhdys wšednie čitachu — na př. tež kuhler Sykora před 100 lětami w Malešecach — nieje so wjace nakładowała, je so zhubila ze serbskich swójbow nic k jich zhožu. Kniha je so wučišala přez „Bibliski pućnik“, kotryž „Ewan-

gelske knihove towarzstwo“ wot lěta 1863 sem po připladze „Ochrannowskich hesłów“ wudawaše, drje po přečtu K. B. Konika. — Tež Bibliski pućnik je drje hižo dawno wusnył. Bjez dwě'a wob-sedži naš ewangelski serbski lud w Kilianowych kěrlušach drohi poklad a zórlo duchownego wobnowjenja! — Tohodla je zwjese-lace, zo je so do noslednjeho wudawka ewangeliskich spěwarskich přijalo docyla 27 jeho kěrlušow, mjez tym zo steji w staršich spěwarskich jenož 19. — Hišće so Kilianowe kěrluše spěwaja, mam nadžiju, zo žadanje za nimi rosće. Ale kak steji z jeho spisami? — Kilian je sebi přiswojil wuběrnu teologisku zdžělanosć a najdo-kładnišo so zaběraše z Lutherowymi džělami. Jeho nabožne zbu-dzenje sta so přez to, zo so jemu Lutherstwo wotkry, žro jeho wěry, — wučba wo prawočinjenju a wo swobodze křesčana. — Hač-runjež běše z cylej wutrobu Serb, wón to'a njezastupi do Lipsčanskeho serbskeho předarskeho to-warstwa, a'e wobchadžeše z črjód-ku nabožnje zbudžených a podob-nje myslacych studentow, do ko-trejež tež słušeštaj Franc Delizsch a Ferd. Walther. — Tući so wšed-nje mjez sobu spěchowachu w na-božnym póżnaću a swjatosćenju. Najwobšěniše z jeho literar-nych džělou je jeho přeložk Symbolskich knihow ewangelskeje lutherskeje cyrkwe z lěta 1854. — To běše tež rěčny skutk! Ale štò tutu knihu džensa hišće čita? — Tehdy pak sobustawy ewan-gelskich serbskich towarzstw w Rachlowje, Poršicach. Njeswač-dle, Dživoćicach knihu čitachu stav po stawje, wo wobsahu dis-kutowachu, a wo diskusiji pisachu

nadobne serbske protokole. Zashowałe su so protokole Rachłowskeho serbskeho towarzystwa, krasne spisane. — Kilian přełoži wjacore spisy Frankobrodského seniora Jana Filipa Freseniusa † 1761, kotrejuž so čuješ dušinsce přibuzny. Wulki němski basnik Goethe, kiž je Freseniusa po wosobje znał, mjenuje jeho swjateho.

— Něsto tež Jan Kilian přełożawaše ze spisow Barlinského probsta Porsta † 1728 a Hamburského seniora Jana Jakuba Rambacha † 1818. Writcy třo so horjachu za Lutherstvo z pietetskim duchom milosće a člowječnosće. Tajki běše tež Jan Kilian. Jako tajki so zjewi w swojim najwažniším džěle, w reformaciském předowanju z lěta 1845, kotrež je sam do němskeje rěče přełožil a wudał pod napisom: Die notwendige Vorsicht lutherischer Christen bei jetziger Glaubensverwirrung. Ein ernstes Wort an das evangelische Volk in wendischer Sprache herausgegeben von Joh. Kilian. Deutsche Uebersetzung. — Štò díensa hišće tute předowanje znaje a štò je čita? — Měnu, zo je čas k tomu přišlo! Jan Kilian je z předběharjom díensa dobyvaceje dialektskeje teologie. — Widžiće, kak so w swojim přełožku wuznaje jako Serb? — Tute předowanje dost. blyšatu kritiku. Najwuznamniši sakski prédar a teologa, superintendent Rudelbach we Hluchowje, rodženy z Danskeje, sam muž profesijskeje raza, wo předowanju pisaše, zo je to w kóždym nastupanju wustojne džělc, kajkicž je jara mało, zo je dokladne, plodne, do živjenja sahace, so horjace z ewange'škim duchom, zo je bohaté na jadriwych myslach a raznych posudzenjach. — „Wjace tajkich fararjow, kajkiž je Kilian, a lépje by bórzy bylo z ewangelškim křesčanstwom.“ — Hišće druhe wulce wažne džělo je Kilian spisał a w nim swoje nah'ady wo wzajomnosći mjez cyrkwu a statom rozestajał. Měješe wuńć pod titu'om „Swět (stat), njebjeske kralestwo a cyrkej.“ Njeběše mi dotal možno rukopis wuslědžić. — Hewak su so zachowale někotre rukopisy we Wukrančanskim a Mačičnym archiwje; nastawk wo pokuće, w kotrymž sebi wosobinsku pokutu žada, dwě serbské předowani, načisk k nastawkej

„Přečiwo měšenju cyrkwe ze světom a přečiwo měšenju světnych wyšnosćow do cyrkwiných naležnosćow“, někotre němske nastawki a pěsne z jeho gimnazialnego časa; teologiski nastawk w Zellerowym měsačniku 1844. — Mačičny archiw wobchowaše jeho wobšernu zběrku serbskich rostlinskich a zwěrječnych mjenow, kotrež je Pfuhl w dodawku k swojemu słownikej wužiwał. — Do Imišoveje „Zernički“ ie Kilian podal někotre mješne a zwjetša nabožno-zabawne nastawki a rjane kěrluše. — W swojej listarni jeho Imiš přeco zaso wo kěrluše prosy. —

Jan Kilian, japoštoł a rewolucionar! — Tak směmy jeho mjenować. Za natwar džensnišcho cyrkwinskeho živjenja, serbskeho cyrkwinskeho wokriesa by wón był z prawym pomocníkom. Štož sym tu podal, je jenož načisk wjetšeho wědomostného džěla, kiž smy tutomu wujadnemu wulkemu Serbej dolžni. —

Jeho powaha ma něšto wulce jimaceho. Wón běše muž bjez wšeho kompromisa. W nim běše njeskönčna lubosć, žerawy woheň, swjaty njeměr. Wón wojowaše za člowjeske prawa. —

Najzbožowniši so — kaž to w naspmnjenym krasnym lisće na Harlesa pisa — čuješe w pobožnych serbskich chězkach.

Cyle spodžiwnje so jeho powaha wuskutkowaše na druhich. — Hdyž běše naš wulki wótčinc Jan Arnošt Smoler 1844 připadnje we Wrótslawje so z nim zeznal, sydny so wječor tutoho dnja za blido a sipsa swojemu nanej zahorjeny list: „Naša radosć je wulka, hdyž mōžemy z tajkim horliwym Serbom wo naležnosćach Serbowstwa rěčet. To je mohł rjec tajke wokrewjenje, kaž hdyž traš Knjez miły deščik na wuhorjenu rolu póscele.“

Ota Wičaz.

Serbski cyrkwinski džen 1951

njadželu, 3. junija w Klukšu.

„Dajće słowu Chrystusowemu mjez wami bohaće bydlić we wšej mudrości, rozwučće a napominajće so sami z psalmami a z chwalobnymi kěrlušemi luboznje spěwajo Knjezej w swojej wutrobje.“ (Kol. 3, 16.)

Po tutym słowje japoštoła Pawoła chcemy na cyrkwiskim dnju Bohu Knjezej chwalobne kěrluše spěwać — w swojej lubej serbské rěci.

Bohu Knjezej chcemy so wuznać; Chrystusowe słwo njech mōcne k nam rěci — w našej lubej serbské rěci.

Naš lětuši serbski cyrkwinski džen budže

njadželu, 3. junija, w Klukšu.

Dopołdnja w 9.30 hodž. budže swjedženska Boža služba. Prědowač budže farar Lazer-Hodžijski.

Popołdnju w 2 hodž. budže ludowa zhromadźizna z misionskim razom. Prědnošować budže prof. dr. Ota Wičaz wo serbskim fararu Janu Kilianu.

Serbscy fararjo pak a serbscy cyrkwinci zastupnicy zeńu so ze zastupnikami cyrkwiskich

wyšnosćow hižo sobotu popołdnju w 2 hodž. na přednoški a wurdzowanja.

Z dušepastyrského ludoweho lista

Dorosćeni ludžo husto praja, zo so nichťo tak na hody wjeselic njemože kaž džěci. Ja sebi myslu, zo je husto nawopak: džěci njemožeja so tak na hodžoch wjeselic kaž wulcy, dokelž tamne swój hrěch hišće tak njeznaja. Džěci mysl'a wšitke tak kaž tamna Hana: „Mači, ty njeřrjebaš hakle lubeho Zbóžnika prosyć, zo mje poslušnu čini, ja móžu hižom posłuchać, hdyž cheu!“ Starši člowjek čuje, zo tomu tak njeje. Spytaj jenož, wósem dnjow ke kóždemu přečelny być, nikomu dać začuwać twoje wašnja, přeco ze wšem při wěrnosti wostać, so ženje zaběrač z nječistymi myslimi, ženje nješčerp'wy być — a spóznaieš: Ja njemžu. Jenož jedyn je, kiž mje móže wumoc a wuswobodžić: Je z u sam! (H. Geller.)

Čert je čorny, smjerć je běla;
Wón chce duše, wona čěla.